

Anslag för Kyrkans vapenhus och sakristia samt för kyrkogården. 5 typer, utgivna av Sv. Kyrkans Diakonistyrrelse. Pris 75 öre. Även inramade i olika prislägen.

Det är en trist och bedrövlig anblick att träda in i kyrkans förrum och finna det besatt med allehanda anslag och tillkännagivanden. Kommer så kanske därtill, att anslagen äro solkiga, skamfilade, då känner man sig allt annat än upplyft och skyndar helst förbi så fort som möjligt. Klart borde vara, att även i vapenhuset intet annat än det, som hör Guds hus till, borde finnas anslaget.

Ett bedrövligt vittnesmål om bristande sinne för det passande och om obehaktenskap med verkligt kyrkoskick är det mångenstädes betygade behovet av anslagna uppmaningar till aktgivande på kyrkorummets helgd. Då nu så tyvärr är fallet, kan man endast glädjas över att Diakonistyrrelsens förlag gått i författning om att tillhandahålla sådana anslag, vilka, såväl i fråga om uppmaningarnas stilisering som ock i fråga om utförande, hålla måttet. Anslagen äro tryckta i folioformat, med en enkel, tilltalande och värdig utsmyckning samt med en klar och tydlig stil. Det sista ett oeftergivligt villkor, då anslaget skall kunna läsas även på något avstånd. Beträffande formuleringen torde det vara psykologiskt riktigt att göra den så fåordig som möj-

ligt, så att både den brådskande turisten och kyrkofolket verkligen kunna väntas ge sig tid att ta del av innehållet i dess helhet. I detta avseende synes mig anslaget n:r 2 för vapenhuset samt anslaget för kyrkogården allra bäst. Kort och koncist säges, vad som skall sägas. Däremot misstänker jag, att anslaget n:r 1 (som är ett avtryck av den vackra kyrkopsalmen 528 versarna 2—4) skulle genom sin längd avskräcka turisten, och kyrkofolket skall fostras att göra sin andakt icke i vapenhuset men inne i kyrkorummet.

Man vill gärna önska, att dessa vackra och värdiga anslag, som äro avsedda för dem som kommo till kyrkorummet i ett eller annat ärende, må kunna vara en hjälp till att skapa fram och föröka känslan av respekt för helgedomen och fostra fram en sådan kyrklig takt och sed, att anslagen bli överflödiga.

Men då måste först och främst anslaget för sakristian göras överflödigt. Det är ett dåligt betyg för Kyrkans tjänare och främst för prästerna, att en tryckt maning med erinran om att i sakristian höves stillhet och allvar, skall anses behövlig. Beklagligtvis måste erkännas, att erinran mångenstädes är befogad. Tyvärr måste man misstänka, att inte ens ett bevakande anslag skulle kunna utdriva pratsjukans andar, där de en gång fått slippa in. A. A.

Meddelanden.

Kyrkosångsmötet i Linköping. Lokalbestyrelsen för kyrkosångsmötet har utsänt inbjudningar till ett antal föreningar och organisationer inom grannländerna att låta sig vid mötet representeras. Dessa äro i Danmark: Dansk Organist- og Kantorsforening, Dansk Organist- og Kantorsamfund av 1905 samt Dansk Kirkesang; i Norge: Norges Organistforening samt Bergens Kirkemusikforening; i Finland: Finlands kyrkas Kantors- och Orgelnistforening, Centralförbundet för Finlands kyrkas församlingsarbete och Centralförbundet för svenskt församlingsarbete i Finland.

Det sistnämnda förbundet har till sin representant utsett kyrkoherden i Helsingfors norra svenska församling, fil. dr. Gösta Mollis Mellberg, vilken även kommer att predika vid den aftonandakt, som anordnas på söndagens afton i Domkyrkan, då också Norrköpings S:t Olai kyrkokör sjunger Cederwalls Det är en kostelig ting att tacka Herren.

Till komplettering av meddelandena i förra numret om programmet för kyrkosångsmötet må här meddelas, att på fredagens afton inbjuder Linköpings stifts kyrkosångsförbund de närvarande ledarna för körer, som äro anslutna till Sveriges Kyrkosångsförbund, till ett samkväm å Frimurarehotellet. Vid samkvämet kommer även tillfälle att ges till samtal över angelägenheter, som röra förbundets arbete.

Vid lördagens konsert i S:t Larskyrkan, ägnad åt kompositioner från tiden före Bach, sjunger Strängnäs stifts kyrkosångarförbund sina tre separata hymner av Vittoria, Isaac och Ducis. I orgelprogrammet har den ändringen vidtagits, att Gabrielis Ricercare utbytes mot hans Canzona.

Rikskören kommer att dirigeras av musikkdirektören H. Cederwall, Norrköping, vid lördagens konsert och av domkyrkoorganist H. Lindqvist, Västerås, vid söndagens middagskonsert. Engelbrekts kyr-

kokör kommer att medverka vid den senare.

Vid söndagens högmässa i S:t Lars kyrka predikar professor Gustaf Aulén, Lund. Kyrkans kör under herr Hilding Asps ledning utför Commer: Gud är kärlek. Kyrkans organist, musikdirektör Philip Sjöberg, spelar som postludium: Widor: Symfoni nr. 6 sats 1 samt vid Geheimrat Smends måndagsföreläsning Sjögren: Preludium och S. Karg-Elert: An Wasserflüssen Babylons.

Vid måndagens middagskonsert kommer Skara stifts krets av Kyrkosångens Vänners blandade kör under kyrkoherde David Lindholms ledning att utföra: Mendelssohn: Lyft ditt öga; Israels folks beskyddare, och Lundell: Lid och umgäll.

Geheimrat Smends söndagsföreläsning, som hålles å Läroverkets aula, kommer att tolkas till svenska av läroverksadjunkten Sam Lind.

Vid Bachkonserten kommer professor Schweitzer, Strassburg, att bringa till utförande följande orgelsaker av Johann Sebastian Bach: Preludium och fuga i G-dur, koralförspel: Jesu, meine Freude, och Veni Redemptor gentium samt Fantasi för orgel över In dir ist Freude. Mästarens Magnificat, som Strängnäs stifts kyrkosångarförbund sjunger med svensk text, kommer att framföras med orkester. Detta program kommer att rundradieras i riksprogrammet.

Ett gemensamt sammanträde mellan K. S. V:s centralkommitté, Sveriges allmänna Organist- och Kantorsförenings centralstyrelse samt Sveriges kyrkosångsförbunds centralråd anordnas på söndagens kväll.

Med deltagarkortet kommer om möjligt till samtliga deltagare att utsändas dels en av kyrkoherde F. M. Allard utarbetad musikhistorisk orientering, särskilt behandlande de äldre kompositioner fram t. o. m. Bach, vilka komma att utföras, dels ock en handbok. I denna förekomma trenne historiska redogörelser för Kyrkosångens Vännen, Sveriges allmänna Organist- och Kantorsförening samt Sveriges Kyrkosångsförbund, författade av kyrkoherden F. M. Allard, musikdirektör Cyrus Granér och komminister A. Adell. Om Linköpings äldsta öden och dess minnesmärken berättar amanuensen Bengt Cnattingius. Till denna artikel är fogad en karta över Linköping. Komminister Gunnar Rosendal ger en översikt av Kyrkosångsrörelsens organ och komminister Knut Peters av Tidegården, en översikt som tillika utgör en redogörelse för de fyra tidegudstjänster, som förekomma vid mötet och vilkas musik åtföljer handboken i en sär-

skild musikbilaga. Handbokens senare del upptager mötets dagordning, med program för konserterna och textblad.

Svensk orgelkonsert i Frankfurt a. M.

Vid den internationella utställningen: Die Musik im Leben der Völker har under den gångna sommaren en serie orgelkonserter anordnats, vilka ägt rum varje vecka vid den stora orgeln i Bachsaal. Till dessa konserter har utställningens ledning kallat framstående organister från olika länder i Europa och även från Amerika. Som ett led i denna serie höll organisten i S:t Petri kyrka i Malmö, musikdirektör Axel Boberg, fredagen den 12 aug. en konsert, i sin helhet ägnad åt orgelkompositörer, som verkat i Sverige och till största delen även äro av svensk börd.

Programmet upptog följande nummer: 1) Johan Helmich Roman (1694—1758, hovkapellmästare i Stockholm): Sinfonia da chiesa; 2) a) Andreas Düben (1590—1662; död som hovkapellmästare i Stockholm): La Boureú; b) Gustaf Düben (1624—1690; organist vid tyska kyrkan i Stockholm, hovkapellmästare); Allamanda, Sarabanda och Courante; 3) Emil Sjögren (1853—1918; organist i Stockholm): Prélude et fugue; 4) Otto Olsson (1879—; professor, organist vid Gustaf-Vasa-kyrkan i Stockholm): Gregorianska melodier i form av orgelstycken: Vexilla Regis produnt, A quot undis lacrimarum, Creator alme siderum; 5) Dietrich Buxtehude (född 1637 i Hälsingborg, död 1707 i Lübeck): Preludium och fuga fissa-moll.

Bland de kompositioner, som utfördes, äro de av Andreas och Gustaf Düben av ett särskilt intresse. Originalen till dessa finnas i orgeltabulatur i universitetsbiblioteket i Uppsala och ha av herr Boberg överförts till nutida notskrift för att nu för första gången efter århundradens tystnad ånyo framföras.

Till demonstrerande av hur klockspelet i Bachsaals stora orgel med dess djupa toner tar sig ut, utfördes efter nr 4 på programmet de låtar, som spelas å Stockholms stadshus' klockspel, nämligen dels timlåten (komponerad av herr Boberg), dels Örjanslåten (sammanställd efter en gammal svensk folkvisa).

Konserten bevisades av en ovanligt talrik publik, som genom livliga applåder gav sitt bifall tillkänna.

Utmärkelse. K. M:t har den 23 sept. tilldelat f. kantorn i S:t Peters församling Claes Nilsson medaljen i guld av 5:e storleken med inskrift: »För medborgerlig förtjänst».

Från stiftet.

Västerås stift. Domkyrkan. Vid reformationsjubileets firande utfördes i Domkyrkan en av domkyrkoorganisten Herman Lindqvist komponerad jubileumskantat till ord av lektor Emil Liedgren, båda från Västerås. Musiken utfördes av Västerås musiksällskap, Västmanlands regementets musikkår och Kjellströmskvartetten. Den stora kören på omkring 150 personer var sammansatt av sångare huvudsakligen ur Domkyrko- och Missionskyrkokörerna. Som solister medverkade domkyrkosysslomannen Hugo Berggren och kantor Set Svanholm.

Lunds stift. Lunds Domkyrka. Första musikaftonen för hösten avhölls i Domkyrkan den 13 sept.; härvid medverkade en blandad kör på 20 personer ur Bachkreis Göttinger Studenten under ledning av Messer Schmied. Programmet omfattade: I: J. S. Bach: Vater unser im Himmelreich; Heinrich Schütz: Herr, frühe wollest Du meine Stimme hören (Ps. 5: 4); J. S. Bach: Wenn wir in höchsten Nöten sein (4 st.); II: orgelkoral av Dietrich Buxtehude: Nun komm', der Heiden Heiland; Balthasar Resinarius (1544): Christum wir sollen loben schon; Bach: Lob, Ehr' und Dank sei Dir gesagt; Bach: Fantasi och fuga i C-moll; III: Bach, 5-st. motett: Jesu, meine Freude; S. Sartorius, Kanon: Nun bitten wir den heiligen Geist; Joh. Walther (1524): Du süsse Leib, schenk uns Deine Gunst (5-st.); Bach: Nun lob', mein' Seel', den Herren och Sei Lob und Preis mit Ehren.

Båstads kyrka. Vid orgelaftnar under sistlidne juli månad har utförts av organisten Alb. Runbäck: den 6 juli: Buxtehude: Choralfantasi: »Wie schön leuchtet der Morgenstern»; Otto Olsson: Gregorianska melodier: Creator alme siderum, Angelus autem Domini, O quot undis lacrimarum, Veni creator Spiritus, Vexilla Regis prodeunt, Salve Regina. Damkören sjöng: Sv. ps. 648 och 303. Den 13 juli: César Franck: Prière, E. Sjögren: Legend (giss), Karg-Elert: Improvisation, Reger: Te Deum och Benedictus. Den 20 juli: Söderman: Offertorium, J. S. Bach: Preludium (A) och Pastorale, Reger: Benedictus, Guilmant: Marsch över tema av Händel. Den 27 juli: Bach: Koralförspel till Nun komm', der Heiden Heiland, O Mensch, bewein' dein' Sünde gross, Ein

feste Burg ist unser Gott, Liszt: Évocation à la Chapelle Sixtine.

Stockholm. Tyska S:ta Gertruds kyrka. Nyårsdagen: E. Naumann op. 12 ur Der 55 Psalm. S. e. Nyår (svensk gudstjänst): B. Klein: Herren är min herde. Trettond.: N. Herman, satt av J. S. Bach: Die drei weisen Männer. 1 s. e. Trettond.: Alb Becker: Herr Jesu Christ, du Gottessohn. 2 s. e. Trettond.: Mendelssohn—Bartholdy: Hebe deine Augen. 3 s. e. Trettond.: Alb. Becker: Der Herr wird helfen. 4 s. e. Trettond.: Nach Bernhard Klein: Vertrauen auf Gott. Kyndelmässod.: Bruno Röthig: Loblied. Septuagesima; A. E. Schütze: Gott deine Güte. Sexagesima; E. Nössler: Gott ist die Liebe. Fastlagssöndag: O. Wermann: Wo siehst du hin. 1 s. i Fastan: M. Grabert: Um unserer Sünde willen. 1:sta Böndagen: J. S. Bach: Zum Busstag. 3 s. i Fastan: A. G. Grell: Christus hat geliebt die Gemeinde. Marie beb.-dag (svensk gudstjänst): Ch. Gounod: Hell, Maria, ej förfäras. Midfastosönd.: G. Schreck: Da Jesus in den Garten ging (kör, alt- och baryton-solo; solister: Torborg Schröder och Gösta Lindberg). 5 s. i Fastan: G. Schreck: Passionslied. Palmsönd.: A. Lotti: Vere languores nostros. 10 mars musikgudstjänst; medverkande: Torborg Schröder, Otti Pegel, Gösta Lindberg, Lotti Andreasson, Erik Erling och en stråkkvartett: S. Karg—Elert: Orgelförspel, Choralparaphrase över koralen: Mache dich, mein Geist, bereit, för damkör—orgel—violin och församlingssång. J. Rheinberger: Elegie (violin-solo). Kör: G. Schreck: Altes Passionslied med alt- och barytonsolo. Fr. Silcher: Der Tod des Erlösers. C. Ad. Lorenz: Karfreitag med sopransolo, kör, stråkkvartett och orgel. Långfred.: O. Wermann: Nun schweiget still och J. S. Bach: Wenn ich einmal soll scheiden. Påskdagen: Alb. Becker: Ostern. Annand. påsk (svensk gudstj.): Alb. Becker: Påsk. 1 s. e. Påsk: Kurt Erbe: Ostern. 2 s. e. Påsk: H. G. Nögeli, bearb. W. Herrmann: Der treue Hirte. 3 s. e. Påsk: J. S. Bach: Zum Frieden. 2 Böndagen: August Becker: Zum Reformationsfeste. Bönsöndagen: H. G. Nögeli, bearb. W. Herrmann: Der treue Hirte. Kristi Himmelf.-d.: M. Grabert: Himmelfahrt. 6 s. e. Påsk: Schütz: Der 150 Psalm. Pingstdagen: O. Wermann: Pfingstgesang.

Ledigförklarade kyrkomusikertjänster.

A) Utan förening med folkskollärartjänst:

Org.- o. klockartj. i *Tanums* kyrkoområde, Göteb. o. Boh. l., sökes före 15 okt. (adr. Tanumshede). Lön 1000 kr.; särskild ersättn. vid jordfästn. i kyrkan.

Klockaretj. i *Ransberg*, Skarab. l., sökes »inom laga tid från 16 sept.», sannolikt = före 15 nov. (adr. Fagersanna). Lön: 100 kr. + 50 kr. i avk. av klockarejord + 400 kr. för orgelspelning vid gudstjänst.

Klock-, org.- o. kantorstj. i *Övraby* och *Benestads* pastorat, Krist. l., sökes före 21 nov. Lön: 400 kr. kontant samt avkastning av klockarebost., ber. till 1000 kr.

B) Förenade med folkskollärartjänst:

I *Berg*, Västm. l., sökes före 17 okt. (adr. Kolbäck). Skolform B 2, forts.-skola. Org.- och kantorlön 700 kr.

I *Rytttern*, Västm. l., sökes före 20 okt. (adr. Strömsholm). Skolform B 1 (tillsvidare); forts. skola, slöjd (arv. 150 kr.). Org.- o. klock.-lön 800 kr. Modern 22-st. orgel.

I *Nora*, Vnorrl. l., sökes före 21 okt. (adr. Torrom). Skolform fr. o. m. 1930 A; forts.-skola, slöjd (ev.). Org.- o. klock.-lön 800 kr.

I *Sunnemo*, Värml. l., sökes före 22 okt. Skolform B 2; klock.-lön 500 kr.

I *Ravlunda*, Krist. l., sökes före 24 okt. (adr. v. ordf., Havängen, Ravlundabro). Skolform B 2; org.- o. kantorlön 500 kr. + 120 kr. i ink. av klockarejord.

I *Grythyttan*, Örebro l., sökes före 26 okt. (adr. Grythytttedhed). Org.- o. klock.-lön 800 kr. Prov (med reseersättning) fordras.

I *Karl-Gustaf*, Norrb. l., sökes före 1 nov. (adr. Karungi). Klock.- o. org.-lön 400 kr. + bost.

I *Timmersdala*, Skarab. l., sökes före 1 nov. (adr. Lerdala). Klock.-lön 250 kr.

I *Nävelsjö*, Jönk. l., sökes före 2 nov. (adr. Lannaskedebrunn). Skolform B 2; forts.-skola. Kantorlön 500 kr.

I *Tolg*, Kronob. l., sökes före 3 nov. Skolform C 1; forts.-skola. Klock.-lön 200 kr., org.-lön 300 kr. + 100 kr. för inövande av kyrkokör.

I *Viksjö*, Vnorrl. l., sökes före 4 nov. Kantorlön 750 kr.

I *Skedevi*, Österg. l., sökes före 7 nov. (adr. Hagaryd). Forts.-skola, slöjd. Klock-, org.- o. kantorlön 1000 kr.

I *Otterstad*, Skarab. l., sökes före 7 nov. (adr. Kållandsö). Skolform C 1.

I *Enånger*, Gävleb. l., sökes före 8 nov. Org.-lön 750 kr.; särskild ansökan till klock.-tj. (lön 50 kr.).

I *Pajala*, Norrb. l., sökes före 10 nov. Skolform B 1; org.- o. klock.-lön 600 kr. jämte dyrtidstillägg.

I *Skön*, Vnorrl. l., sökes före 11 nov. (adr. Sundsbruk). Till lärartj. 400 kr. komm. lönetillägg. Org.- o. klockarelön 600 kr. samt 2 ålderstill. à 100 kr. efter 10 o. 20 års tjänst inom förs. Därutöver ers. för inövande o. ledande av kyrkokör med 300 kr.

I *Södra Råda*, Värml. l., sökes före 21 nov. (adr. Skagern). Skolform B 2; org.-lön 400 kr.